

Formativno praćenje u praksi - razgovor s autorkama knjige „Učenje u tijeku“

Oktobarska tema na InŠkoli ispituje šta ocjena zaista znači i kako nastaje: od kriterija i usaglašavanja u zbornicama do formativnog, samo- i vršnjačkog vrednovanja. U tom okviru donosimo i refleksiju na jednu od naših epizoda.

U ovoj epizodi fokus je na tome kako formativno praćenje pomjera naglasak s „broja na kraju“ na smislen *sljedeći korak učenja*. Gošće su **Gabriela Žokalj** (učiteljica) i **Sanja Brajković** (direktorica Pučkog otvorenog učilišta „Korak po korak“, Hrvatska), autorice priručnika „*Učenje u tijeku - kako formativnim vrednovanjem potaknuti učenje*“.

Razgovaramo o formativnom praćenju, šta je ono tačno, kako se sprovodi, kakve rezultate donosi?

[Kliknite ovdje za čitavu epizodu](#)

Zašto baš formativno?

Jer mijenja logiku časa: od prikupljanja bodova ka planiranju narednog pokušaja. Umjesto „konačne ocjene“, u centru su jasni ciljevi učenja, vidljivi kriteriji uspjeha, raznoliki dokazi o učenju i povratna informacija koja vodi sljedeći korak.

Kako je nastala knjiga „Učenje u tijeku“

Kao praktičan odgovor na pitanje: kako princip pretvoriti u postupak? Priručnik nudi korake, obrasce i primjere, ali i upozorenja na česte zablude pri implementaciji.

Primjeri iz hrvatskih škola

Iskustva timova koji su zajednički gradili kriterije uspjeha, redefinirali kratke provjere i domaće zadaće te koristili povratne informacije da "u hodu" prilagode nastavu.

„Kompetentan sistem“

Formativno vrednovanje traži usklađenost: politika, školska kultura, stručno usavršavanje i prakse u učionici. Održivost raste kad timovi planiraju i uče zajedno.

Od znanja do promjene prakse

Upućenost nije isto što i promjena. Male, vidljive intervencije (dogovoreni kriteriji, jednostavne rubrike, zajedničko planiranje) nose najveći efekat.

Ne negira postojeće — mijenja smisao

Kratke provjere ostaju, ali postaju informacija za učenje; rubrike nisu „papir za zapisnik“, već alat razgovora s učenikom.

Za koga je epizoda (i knjiga)?

Za učitelje/ice, nastavnike/ce i profesore/ice svih nivoa, stručne saradnike i rukovodstva škola — ukratko, za sve koji žele poučavanje usmjeriti ka napretku, a ne samo ka selekciji.

Samoprocjena i glas učenika

Učenici uče gledati vlastiti rad kroz kriterije uspjeha, postavljati realne ciljeve i pratiti napredak. Samoprocjena je razgovor o poboljšanju, ne formular radi forme.

Koraci formativnog vrednovanja

1. **Jasni ciljevi učenja i vidljivi kriteriji uspjeha.**
2. **Dokazi o učenju** prikupljeni kroz raznolike aktivnosti.
3. **Povratna informacija** specifična, usmjerena na zadatak i slijedeći korak.
4. **Prilagodba poučavanja** na osnovu uvida (za razred i pojedince).
5. **Samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje** kao stalna praksa.

„Ocjenjujem, dakle postojim“

Oktobarska tema pita: kako nastaje ocjena „od 1 do 5“ i kome je korisna? Epizoda pokazuje da je *ocjena smislen pokazatelj tek u formativnom okviru* - kad su kriteriji dogovoreni i razumljivi, kad se prate dokazi napretka, a povratna informacija usmjerava naredni pokušaj. Zbornica tada postaje mjesto usaglašavanja standarda, a učionica prostor učenja, ne samo bodovanja.

- **Kriteriji i usaglašavanje:** zajedničko dogovaranje standarda u zbornicama.

- **Mjerenje–praćenje–evaluiranje:** od jednokratnih testova ka kontinuiranom uvidu.
- **Formativno, samo- i vršnjačko vrednovanje:** prakse koje grade samoregulaciju, povjerenje i motivaciju.

Gdje nabaviti knjigu

Priručnik „*Učenje u tijeku – kako formativnim vrednovanjem potaknuti učenje*“ dostupan je u InŠkola Shopu - [KLIKNI I KUPI](#). Trenutno je na popustu.

Jer nastavnici su važni!

Tags

Formativno

Collections

Ocjenjujem, dakle postojim

Objava